

JAN AMOS KOMENSKÝ
(1592-1670)

ZÁKLADNÍ ŽIVOTNÍ DATA – PŘEHLED

Uherské Hradiště →
rodný domek???

- NAROZEN 1592: NIVNICE / UHERSKÝ BROD
- PEDAGOG, FILOSOF, MYSLITEL
- POSLEDNÍ BISKUP JEDNOTY BRATRSKÉ

- 1608 STUDIA NA LATINSKÉM GYMNÁZIUM V PŘEROVĚ
- POSLÉZE UNIVERSITA V HERBORNU (PRVNÍ SEZNÁMENÍ SE S MYŠLENKAMI ENCYKLOPEDIÉ)
- POSLÉZE STUDIUM V HEIDELBERGU

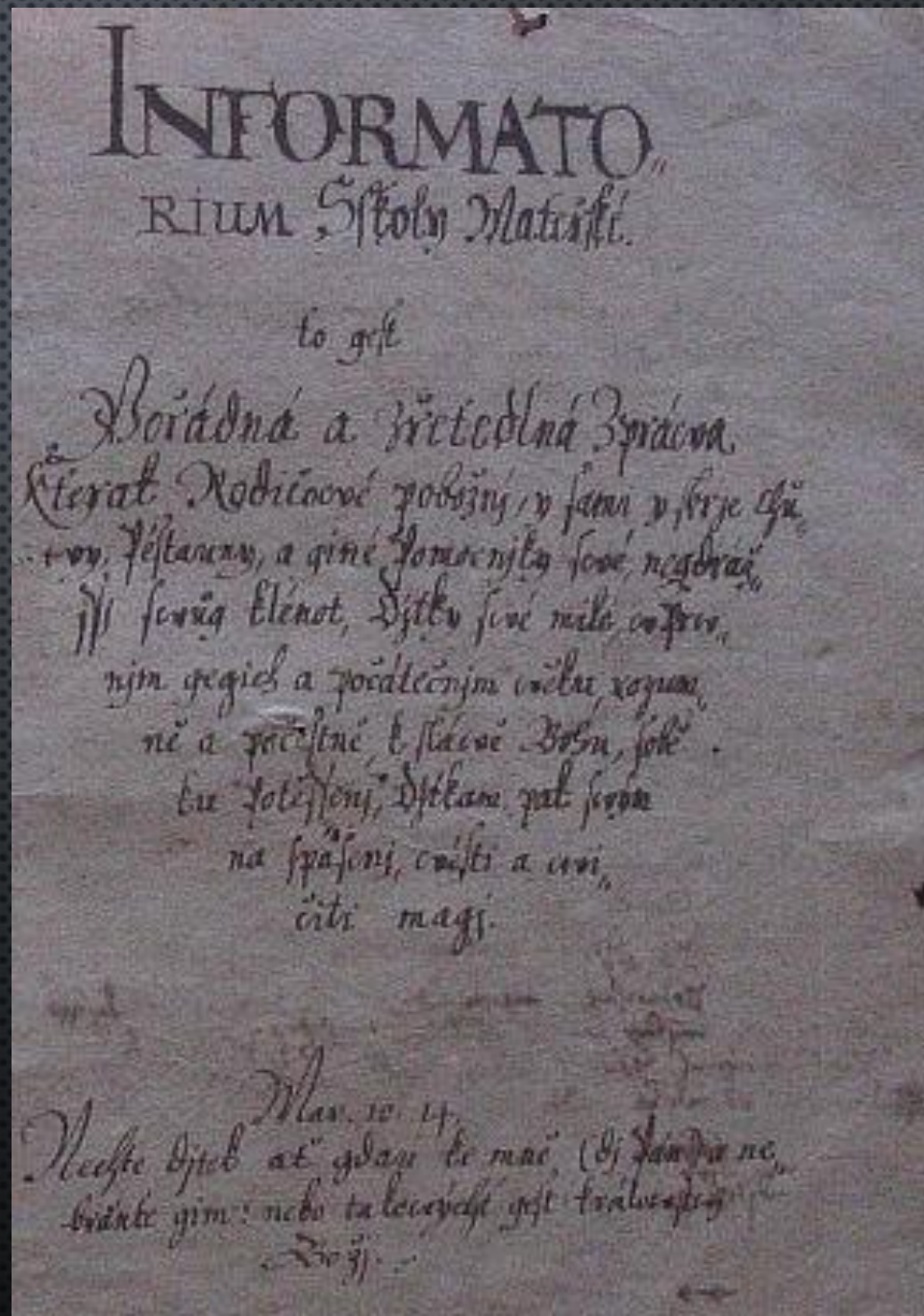
OBDOBÍ DOSPĚLOSTI – KARIÉRA

- PO NÁVRATU ZE STUDIÍ PŮSOBÍ VE FULNEKU
- 1621 – PORÁŽKA ČESKÉHO STAVOVSKÉHO POVSTÁNÍ
- TLAK NA REKATOLIZACI
- NUCEN SE SKRÝVAT – ODMÍTÁ KONVERZI
- 1627 OBNOVENÉ ZŘÍZENÍ ZEMSKÉ PRO ČECHY
- 1628 OBNOVENÉ ZŘÍZENÍ ZEMSKÉ PRO MORAVU – ODCHOD

ODCHOD DO EMIGRACE

- ODCHOD 1628
- PONEJPRV LEŠNO
 - STÁLE PÍŠE NEJPRVE ČESKY
 - CENTRUM JEDNOTY BRATRSKÉ
 - PEDAGOGICKÉ VÝZKUMY A
PSANÍ PEDAGOGICKÝCH SPISŮ
 - DIDACTICA MAGNA
 - INFORMATORIUM ŠKOLY MATEŘSKÉ
 - DVĚŘE JAZYKŮ ODEVŘENÉ

TŘICETILETÁ VÁLKA – A CO POTOM???

- TŘICETILETÁ VÁLKA
- SNAHA PODPOROVAT PROTESTANTY
 - 1641 POPRVÉ PŘEDNÁŠKA V ANGLII – VIA LUCIS
- 1642 DO ŠVÉDSKA
 - NEJNOVĚJŠÍ METODA JAZYKŮ
- 1648 VESTFÁLSKÝ MÍR – KŠAFT UMÍRAJÍCÍ MATKY

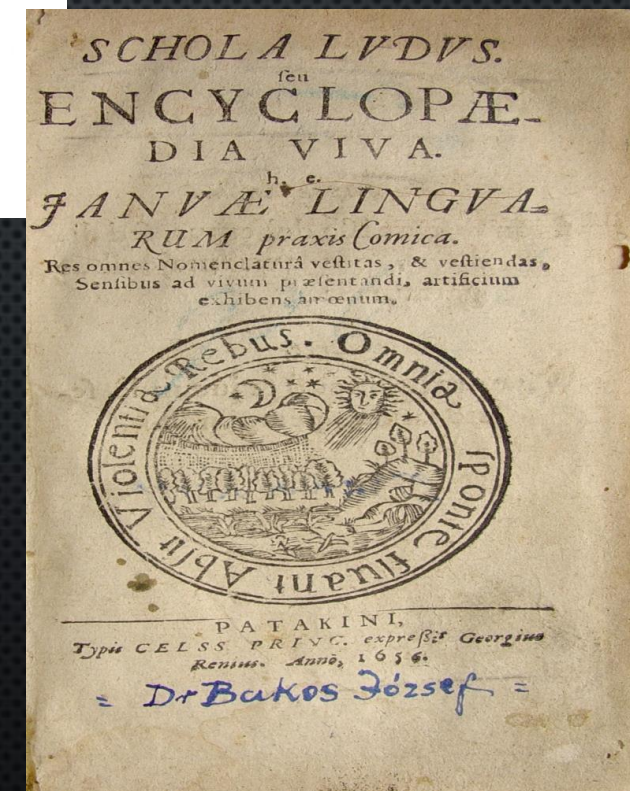
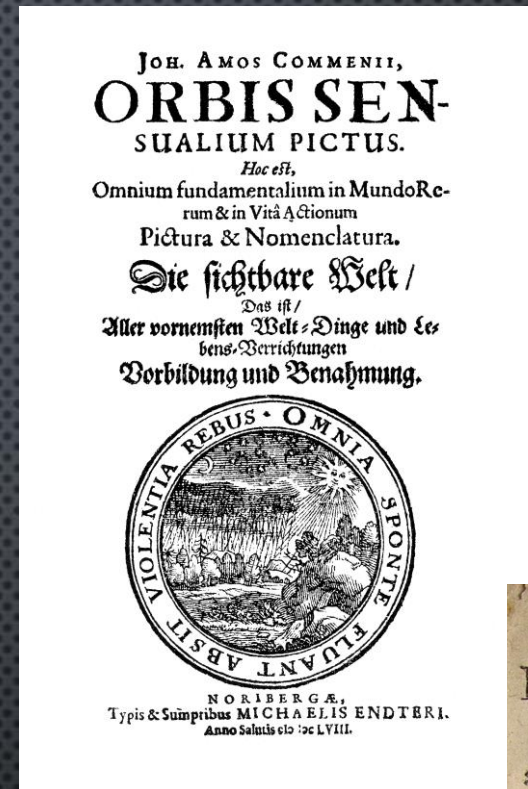

Christina D:G: Svecorum Got: & Van: Regina,

David Beck ad vivum depinxit, W: Hollar fecit Aqua forti. A. 1650

ZMAŘENÉ NADĚJE

- 1651 DO UHER – ZIKMUND RAKOCZI
 - SVĚT V OBRAZECH
 - ŠKOLA HROU
- 1656 LEŠNO
 - DO POLSKA ŠVÉDOVÉ
 - KOMENSKÝ „KOLABORANT“
 - DO HOLANSKA

AMSTERODAM

- REMBRANDT VAN RIJN
- NICOLAES TULP

PEDAGOGICKÉ ZÁSADY

PŘI VÝUCE SAMÉ APLIKOVAL KOMENSKÝ TYTO ZÁSADY:

- **ZÁSADA NÁZORNOSTI**
- **ZÁSADA SYSTEMATIČNOSTI A SOUSTAVNOSTI**
- **ZÁSADA AKTIVNOSTI**
- **ZÁSADA TRVALOSTI**
- **ZÁSADA PŘIMĚŘENOSTI**

PEDAGOGICKÉ ZÁSADY

PŘI VÝUCE SAMÉ APLIKOVAL KOMENSKÝ TYTO ZÁSADY:

- **ZÁSADA NÁZORNOSTI** – PŘÍMÁ ŽÁKOVA ZKUŠENOST
- **ZÁSADA SYSTEMATIČNOSTI A SOUSTAVNOSTI** – UČIVO BY NA SEBE MĚLO NAVAZOvat, NEJEN V JEDNOTLIVÝCH PŘEDMĚTECH, ALE I MEZI NIMI. JE TŘEBA ZAJISTIT SOUSTAVNÝ VZDĚLÁVACÍ REŽIM
- **ZÁSADA AKTIVNOSTI** – ŽÁCI BY MĚLI SVÉ POZNATKY ZÍSKÁVAT VLASTNÍ ZKUŠENOSTÍ, VYUŽÍVAT JE V PRAXI
- **ZÁSADA TRVALOSTI** – JE TŘEBA SOUSTAVNĚ UČIVO OPAKOVAT
- **ZÁSADA PŘIMĚŘENOSTI** – UČITEL BY MĚL VYCHÁZET Z VĚKOVÝCH A INDIVIDUÁLNÍCH SCHOPNOSTÍ DĚTÍ

KOMENSKÉHO MRAVOUCNÉ DESATERO.

STÍHEJ CTNOSTI, VYHÝBEJ SE NEPRAVOSTEM!

Slovník český
 Slovník moravský
 Slovník německý
 Didaktika
 Komenského Mlýnský
 Zlatá kniha
 Knižnice
 Pravidla života

I. Nevypravuj všeho, co víš;
 nevěř všemu, čeho se doslycháš; nežádej všeho, co vidíš;
 nečiň všeho, co můžeš, než toliko, co jsi povinen:
 a budeš opatrný.

II. Buď skromný, ne nestydatý,
 mlčelivý, nikoli mluvňý!
 Když kdo mluví, mlč;

když tobě co praví, poslouvej;
 když tobě co poroučí, buď mu po vůli!

III. Ke všem buď vlidný, k nikomu úlisný,
 vystříhej se pochlebovati!

IV. Buď dále nadto spravedliv!
 Nežádej ničeho cizího, nic sobě neosobuj!

V. Máš býti také udatný, ku pracem
 čilý, zanechej prázdňě lenochům!

VI. Štěstěna bývá nestálá,
 přináší rozdílné případy, často smutné.
 A ty snáš trpělivý člověk, choulostivý
 vzdychá, pláče a kvílí.

VII. Buď i dobrotivý a milosrdný!
 Kdo tebe oč žádá, dej mu, máš-li;
 bidnému pomáhej, můžeš-li!

VIII. Urazil-li tě kdo, promiň mu vinu!
 Ublížil-lis ty komu, ukoj a ukroť jej!
 Krásno jest tlumiti zloš, odpouštěti vinníku
 a promijeti odprošujícím.

IX. Nezáviděj nikomu, přej všem,
 vděk se čiň, komukoli můžeš, a
 zalibiš se všem dobrým lidem.

X. Mluv vždy pravdu, nechtěj lháti!

Musíme jazyk
 Svět v obrazech
 Škola ve třech
 Štěstí národů
 Sbor
 Učitel
 Kanceloná
 Jedno potřebno

Komenského zásada:

Kdo prospívá v umění
 a neprospívá v mravech,
 více neprospívá nežli prospívá.

V letech 1614-16 v Přerově správce školy, 1616-18 kněz a kazatel,
 1618-22 ve Fulneku správce školy, 1622-28 v Čechách života hájí,
 1628-41 v Lešně českým bratřím slouží, o gymnasium se stará,
 1641 a 1642 v Londýně a Švéděch snaží se o vědu a školy.

Komenského heslo vyučování:

Všechny věci smy ke sebe
 přitáh, a
 odstúpíš násiti od věci!

1642-48 v Elbingu pilně spisuje, 1648-50 v Lešně jako
 biskup Jednotu Bratrskou spravuje, 1650-54 v Blatném
 Poloku nové školy zřizuje, 1654-56 zase v Lešně o Jednotu
 pečuje, 1656-70 v Amsterdamě spisy vydává a učí.

28. března, 1632 v Ústí nad Labem
 Zemřel 15. listopadu 1670
 Amsterdam

DOKUMENTY

- 72 JMEN: [HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=0Si4Svwos7Q](https://www.youtube.com/watch?v=0Si4Svwos7Q)
- LEV: [HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=ZLBVUB3HRUU](https://www.youtube.com/watch?v=ZLBVUB3HRUU)